

Kineserne som Koloniserer.

I vor Tid, hvor Samfundenes Overbefolkning, Arbejdsløshed m. v. nødvendiggør en Udvandring af Befolkningens Overskud, er Spørgsmaalet om Kolonier særdeles brændende. De Stater, som i Tide har ført en klog Kolonipolitik, har derved givet deres Befolkning de Chancer, der er nødvendige for at skabe nye Muligheder indenfor Jordbrug, Industri, Handel og Søfart, medens de Stater, der kun har haft Øjnene aabne for Mulighederne indenfor deres egne Grænser, før eller senere vil opdage deres Fejlgreb i saa Henseende. Det er givet, at Folk fra Nationer, som ingen Kolonier ejer, som Regel vil kunne skabe sig en Chance indenfor andre Nationers Omraader; men disse Folk vil ofte til en vis Grad være handicap'et af Landets egne, der — som rimeligt er — altid vil have visse Fordele fremfor den fremmede. Den flittige, nøjsomme Stræber vil dog som oftest kunne skabe sig selv en Position, hvor i Verden man end anbringer ham. Men for den moderne unge Europæer, der er opdraget i Kulturens Centrum med alle dens Behageligheder, vil det være en ret brat Omvæltning at blive omplantet i fremmed Jord, begynde fra Bunden med at slide haardt og give Afkald paa alle de Goder, han er vant til. Det vil kræve en stærk, maalbevidst Karakter at indrette sig og leve Livet under de Vilkaar, en saadan Start under vanskelige, fremmede Forhold maatte byde. For den Ungdom, der er opdraget under nøjsomme, spartanske Forhold vil Opgaven være lettere at løse, men det vil sikkert blive overordentlig svært for en stor Del af Europas forvante Ungdom, og heri har Ungdommen selv ikke den største Skyld.

Der foregaar for Tiden i Østen en Samfundsomvæltning af stor Betydning for Fremtiden. Et gammelt Rige knager og brager i sine Fuger efter Aarhundreders Søvn. Et Folk af flere Hundrede Millioner nøjsomme, myreflittige Mennesker er ved at vaagne under Pres af Bevidstheden om, at det er paa Tide, de tager Del i Verdensudviklingen. Konsekvenserne heraf er endnu uoverskuelige; man kan kun ane, hvad Fremtiden vil bringe. Dette Folk er *Kineserne*.

Maaske er det endnu ikke rigtigt gaaet op for Europa, hvilken Konkurrent, man her vil møde, naar først Kineserne staar fuldt rustet til Kampen. Det bliver bl. a. her den unge Europæer, der i de kommende Generationer rejser ud for at kolonisere, som vil møde en sejt, nøjsom og haard Konkurrent. Adskillige Nationer har allerede længe været opmærksom paa Udsigterne — f. Eks. U. S. A. og Australien, som har lukket af for Kinesere —, men Udviklingen vil antagelig før eller senere, naar Kineserne opnaar tilstrækkelig Indflydelse, medføre, at man bliver nødt til at aabne Portene for dem igen.

I de Landomraader, der ligger udenfor Tropezonen, vil den kinesiske Arbejder blive en haard Konkurrent til den hvide. Kineseren er nøjsom, hans Fornødenheder er smaa, og han vil kunne arbejde for en betydelig mindre Løn, end den, der er nødvendig for Europæeren. I Troperne vil Forholdet blive noget anderledes, som man vil se af det følgende.

Overalt i Østen træffer man Kinamanden, særlig i For- og Bagindien og de hollandske Besiddelser, og overalt, hvor han har faaet Indpas, gør han sig nyttig og bidrager til en sund og fornuftig Samfundsøkonomi, saaledes at han allerede nu enkelte Steder slet ikke vil kunne undværes.

Anbring en Kineser et Sted i Urjunglen — afsides og ensom — giv ham en Spade og kom igen i Løbet af et Aarstid eller to, og man vil finde et blomstrende Jordbrug og en tilfreds, sparsommelig og nøjsom Jordbruger, der lægger Cent paa Cent til Side. Kineseren er tillige Handelsmand. Han forstaar at vurdere en Vare, og han tager Hensyn til sine Kunders Behov.

Her i Malaystaterne fik Kineserne Indpas for mange Aar siden. De har vistnok handlet her paa Kysterne, førend Europæerne begyndte, og det er ca. 500 Aar siden. Men det er først i de sidste Hundrede Aar de rigtig har taget fat, efter at Englænderne har skabt rolige, tidsvarende Samfundsforhold. Kineserne er Bierne herude, de suger Næring af alt, som har Værdi. Flittige og allestedsnærværende øjner de enhver tænkelig Chance, før andre kommer til, og de udnytter den i fuldeste Maal. De er en Del af det Samfund, der betyder noget, de er Sjælen i al Foretagsomhed herude, og Malaystaterne kan ikke bestaa uden dem. Fattige, uden en Cent i Lommen, kommer de herved i store Skarer fra Kina og faar Arbejde paa Gummiplantagerne og i Tinminerne. De arbejder og arbejder og lægger Cent paa Cent til Side, og den Dag, de har nok, starter de deres egen lille Forretning, enten det nu er som Jordbruger paa en lille Plet Jungle, de rydder, eller som omvandrende Handelsmand: Trin for Trin kravler de opad Stigen — maalbevidste og taalmodige, indtil den Dag de som Towkay aabner

Storhandel. De har deres egne Banker, deres egne Handelsraad. De sidder som Medlemmer af Regeringen sammen med Europæerne, og de virker som Embedsmænd i Statsmaskineriet. De er med i alt. Hvor Kineseren kommer frem, skaffer han sig Indpas, han har sin egen sejge Maade at hævde sig paa, og han er tiltalende i sin Færd. Han interesserer sig for sociale Problemer, og de velhavende Kinesere her ofrer store Summer for at gavne det offentlige, hvorimod de fleste Europæere bringer deres Udbytte hjem til Europa.

For en Europæer er Kineseren vanskelig at blive klog paa. Han er høflig, gæstfri og elskværdig, men hvad der gemmer sig bag hans — i enhver Situation — ubevægelige Maske er for os som en lukket Bog. Der er ingen Tvivl om, at der i det skjulte, indenfor de saakaldte hemmelige kinesiske Selskaber, foregaar et intimt Samarbejde med det Formaal at fremme deres nationale Interesser, og netop fordi Kineserne forstaar den Kunst at holde Tand for Tunge, saa ingen uvedkommende faar Indblik i deres Politik, har de her et stærkt Vaaben i den skjulte Kamp, som de uden Tvivl fører for at hævde sig mod den hvide Race. Vil Europa staa vel rustet til at tage Konkurrencen op mod de gule, naar den Tid kommer, er det ikke gjort med at staa stærk som Militærmagt, ikke heller med at lukke Kineserne ude, man kan ikke standse en naturlig Udvikling, men man bør skabe de kommende Generationer et Rygstød gennem Nøjsomhed og spartansk Levevis samt lære dem at være flittige og stræbsomme, for paa den Maade vil de kunne staa jævnbyrdige i den Konkurrence, som før eller senere vil trænge frem fra Øst.

Først naar man har levet blandt de kinesiske Kolonister i Troperne, faar man rigtig ndtrykket af, hvor vigtig en Faktor de er i Kolonisationsarbejdet. Der er ingen, som kommer op paa Siden af dem. Vi Europæere kan ikke taale legemligt Arbejde paa disse Breddegrader; men Kineseren — han kan. Han er sejglivet som Kattene, der faar Skyld for at have syv Liv. Han gaar paa med Dødsforagt, trodser Malariafeber, slider og slæber, og naar hvad han vil. Tag en Tur op ad en af Floderne, og her midt oppe i Urjunglens Vildnis træffer vi de kinesiske Pionerer. Paa en lille ryddet Plet ligger en primitiv Pælehytte omgivet af Gummitræer, Tapioca, Papaya og alle mulige andre Frugter samt Grøntsager, og her lever Ah Heng sin ensomme Tilværelse flittig som en Myre. Han viser os stolt sine Produkter, mens han samtidig sørgmodig peger paa nogle mægtige, dybe Huller i Jorden — Elefantspor — og fortæller paa sit gebroknede Malayisk, at Elefanter, Hjorte, Vildsvin og Hulepindsvin gør alt om Natten for at øde-

lægge hans Dagværk. Han viser os, hvor hurtigt Junglen breder sig, og hvilket Arbejde han har for at holde Ukrudtet borte, den Slags gror nemlig som Regel bedst. Ah Heng er Pioneren, efter ham kommer de andre Folkeslag Tid efter anden, og saa aabner Ah Heng en Krambod — altid et Skridt foran i Udviklingen. Paany aabner han mere Land, og naar den Dag kommer, da Udviklingen har skabt Muligheder for en By paa Stedet, er det Ah Heng, der er Grundspekulanten. Hans Krambod er vokset til en General Store, hvor man kan købe alt mellem Himmel og Jord, Tøj, Redskaber, Fødevarer, Husgeraad, Luksusvarer o. s. v. Her er Varer fra Europa, Amerika, Kina og Japan. I hans Store finder man bl. a. Carlsberg Øl, dansk Leverpostej og norske Sardiner. Ah Heng er nu Plantageejer, Grundejer og Storkøbmand. Han opkøber Gummi, Copra og andre Produkter til Eksport, og han importerer de Varer, der tilfredsstillter Stedets Behov. Besøger man nu Ah Heng, er alt forandret undtagen han selv. Man sidder i kostbare, udskaarne perlemorsindlagte Stole og bliver budt indførte kinesiske Lækkerier som Svalereder og Snegle. Hans Kone og Døtre er klædt i Silke og overhængt med Guldsmykker; men Ah Heng selv er lige saa beskeden i sin Færd, som da han alene sad og kæmpede mod Junglens Fremtrængen. Spartansk og enkelt er han klædt i en let Undertrøje og et Par vide kinesiske Benklæder med et Bælte om Livet, hvorfra Nøglen til Pengeskabet udsender smaa muntre Blink og fortæller om Pioneren Ah Heng, der var den første paa Stedet, altid et Skridt foran de andre Folkeslag i Udviklingen, og derfor den, der havde Chancen og forstod at udnytte den.

Kelatan, i August 1928.

Anker Rentse.